

آزمون ۱

ردیف	نام درس	مباحث (جغرافیای سیاسی)
۱	زبان انگلیسی	<p>گرامر: اسم، حرف تعریف، ضمائر، افعال، صفت‌ها، قیده‌ها، مصدر و تطابق، حروف اضافه و ربط، گزاره‌های قیدی و گزاره‌های وصفی</p> <p>واژگان: کل فصل مطالعه شود.</p> <p>درک مطلب (کل فصل مطالعه شود).</p>
۲	استعداد تحصیلی	<p>کمیتی: حل مسئله و مقایسه‌های کمی از مباحث (درصد - نسبت و تناسب - مجموعه‌ها، توان - رادیکال‌ها - مجموعه اعداد - اعداد زوج و فرد - مقایسه اعداد و عبارات - اتحادها و عبارات‌های جبری - معادلات و دستگاه معادلات - تعیین علامت - نامساوی‌ها و نامعادلات - تضاد - لگاریتم - آمار - آنالیز ترکیبی و احتمال - نظریه اعداد).</p> <p>استدلال منطقی: (گزاره‌های منطقی - انواع استدلال - رابطه علت و معلولی - روش‌های نقد ارتباط علی - تضعیف استدلال)</p> <p>تحلیلی (کل فصل مطالعه شود).</p> <p>درک مطلب (کل فصل مطالعه شود).</p>
دروس تخصصی در سطح کارشناسی شامل:		
۳	روش تحقیق در جغرافیا	<p>کلیات (نظریات شناختی - پیشینه و صاحب‌نظران - ویژگی و خصوصیات تحقیقات علمی - مراحل تحقیق علمی - نظریه علمی - اهداف نظریه - ویژگی‌های نظریه - علم جغرافیا و تحقیقات علمی - تعاریف - مراحل تحقیق علمی - تحقیقات علمی و انواع آن)</p> <p>بیان مسئله، موضوع و فرضیات پژوهش (مسئله تحقیق - اشتباه‌های متداول در تدوین یک مطالعه تحقیقی - منابع تحقیق - اشتباه‌های متداول در مطالعه منابع مربوط به موضوع تحقیق - سوال‌های تحقیق - نحوه نگارش یک بیان مسئله در تحقیقات علمی - صورت مسئله و تحقیقات میدانی - بیان صورت مسئله - موضوع تحقیق - اشتباه‌های متداول در تدوین مسئله یا موضوع تحقیق - تدوین فرضیه پژوهش)</p> <p>جامعه آماری و روش‌های نمونه‌گیری (جامعه و نمونه - نمونه‌گیری - اشتباه‌های متداول در نمونه‌گیری - خطای نمونه - نمونه‌گیری احتمالی، غیراحتمالی و تخصصی و دلفی - نمونه‌گیری مکانی - اندازه و حجم نمونه - انتخاب نمونه‌هایی با اندازه کوچک و بزرگ)</p> <p>متغیرها و مقیاس‌های اندازه‌گیری (مفهوم - سازه - متغیر - انواع متغیر - تعاریف مفهومی و عملیاتی - اندازه‌گیری - مقیاس‌های اندازه‌گیری - مقیاس‌های اندازه‌گیری نگرش‌ها - روایی مقیاس‌ها - خطاهای مقیاس‌های اندازه‌گیری)</p>
۴	جغرافیای سیاسی (مبانی و ایران)	<p>ماهیت و قلمرو جغرافیای سیاسی، حکومت سرزمینی و نقشه سیاسی جهان (تعریف حکومت سرزمینی؛ مولفه‌های نقشه سیاسی جهان؛ کشور‌های مستقل و غیر مستقل؛ بنادر آزاد؛ معاهده وستفالی؛ کنگره وین؛ صلح ورسای؛ منشور سازمان ملل متحد؛ فروپاشی شوروی)، مفاهیم پایدار در جغرافیای سیاسی، علت وجودی دولت ایران، سرزمین ایران</p> <p>ریشه‌های نظام حکومت سرزمینی: (نقش مکان‌های مرکزی، نقش طایفه و قبیله در سازماندهی سیاسی فضا، حکومت‌های باستانی، حکومت‌های اروپایی، ظهور ناسیونالیسم) بررسی مولفه‌های حکومت از دیدگاه جغرافیایی: (علت وجودی، اندیشه‌ی سیاسی و هویت ملی، سرزمین و ویژگی‌های آن، توسعه‌ی ارضی، تحصیل حقوق، وسعت سرزمین، شکل سرزمین - فشرده، طویل، دنباله‌دار، منقسم، محیطی)</p> <p>حکومت در ایران: (نظریه‌های پیدایش دولت در ایران، سیرتکوین و تحول حکومت در ایران) ملت، هویت ناسیونالیسم، منافع ملی، اقتدار ملی، دموکراسی، مرکز و پیرامون. حکومت، دولت، حاکمیت، ابزار ادله حیات حکومت - منطقه‌گرایی</p>

<p>۵</p>	<p>اصول و مفاهیم ژئوپلیتیک</p>	<p>تاریخچه و سیر تکوین ژئوپلیتیک در جهان (تاریخ ژئوپلیتیک - خاستگاه علم ژئوپلیتیک) مفاهیم اساسی در ژئوپلیتیک (گرایش‌های موضوعی در ژئوپلیتیک - قدرت جمعی و ملی - منافع و اهداف جمعی و ملی - ژئوپلیتیک استعماری)</p>
<p>۶</p>	<p>نظریه‌های جغرافیای سیاسی</p>	<p>ماهیت و قلمرو جغرافیای سیاسی (سیاست - جغرافیای سیاسی - پیشینه‌ی مطالعات در زمینه جغرافیای سیاسی - مفاهیم پایدار در جغرافیای سیاسی - شهرهای جهانی - مگالوپولیس و شهرهای زنده جدید - جغرافیای سیاسی شهر - ملت - عوامل ملیت یا تشکیل ملت - نقش عوامل گوناگون در تقسیمات سیاسی - اداری - مرز - تاریخچه خطوط مرزی - مفهوم مرز و سرحد - مراحل مختلف تعیین خط مرزی - مرز از نظر تطابق با عوارض طبیعی - مرزهای هندسی - مرزهای فرهنگی - اختلافات مرزی - مرزهای دریایی - صلاحیت ملی در مناطق خاص ساحلی - تحدید حدود مناطق برون ساحلی بین دولت‌ها - تنگه‌های بین المللی - قرن بیست و یکم و تغییر در مفاهیم - امنیت مرز - عوامل ژئوپلیتیک مؤثر بر مرز و کارکردهای آن - نقش عوامل اقتصادی و تأثیر آن بر کارکرد امنیتی مرز - مفهوم امنیت در قرن بیست و یکم - مؤلفه‌های جدید امنیت - ناسیونالیسم - جهت گیری‌های نوین در ناسیونالیسم - ناسیونالیسم پایه - ناسیونالیسم، نیروی یکپارچه کننده - ناسیونالیسم، نیروی جداکننده - ناسیونالیسم، نیروی آزادی دهنده - ناسیونالیسم، نیروی حیات بخش - میهن خواهی - ناحیه - مفهوم واحدهای سیاسی - بنیادهای فلسفی نظریه‌ها - شناخت شناسی - آشنایی با برخی اصطلاحات و مکتب‌ها در جغرافیای سیاسی)</p> <p>حکومت‌ها و ابزار ادامه حاکمیت (بخش اول: حکومت و ابزار ادامه حاکمیت - قانون اساسی - حزب سیاسی و جغرافیای سیاست حزبی - روابط مرکز و پیرامون - شرایط شناسایی دولت‌ها - انواع شناسایی دولت‌ها - اقسام دولت و تحول آن - مدل‌ها و رژیم‌های سیاسی - نوع حاکمیت دولت‌ها - استراتژی استقرار دولت الکترونیک - فرآیند استقرار دولت الکترونیک - نهضت حکومت‌داری خوب - مشارکت شهروندان در دولت الکترونیکی و دولت سنتی - بخش دوم: حکومت‌های سرزمینی و نقشه سیاسی جهان - مؤلفه‌های نقشه سیاسی جهان)</p> <p>بخش تکمیلی جغرافیای سیاسی</p> <p>علت وجودی (منشأ نام ایران - وحدت سرزمینی و شکل فضا - ایران به مثابه مکان سیاسی - ریشه شناسی ملت ایران - تحلیل ژئوپلیتیک ساختار فضایی ملت - نظریه‌های پیدایش دولت در ایران - نظریه‌های دولت‌های آبی (هیدرولیک) - نظریه ضرورت امنیت و دفاع - گونه شناسی حکومت و نظام سیاسی - ساختار سیاسی فضا در ایران - مرزهای سیاسی ایران - سازمان سیاسی فضا در ایران)</p> <p>جغرافیای سیاسی از چه می‌گوید (بحث مرکزی در جغرافیای سیاسی - مفاهیم پایدار یا مفاهیم جغرافیای سیاسی - ملت، هویت، ناسیونالیسم، منافع ملی، دموکراسی، مرکز و پیرامون - حزب سیاسی و جغرافیای سیاست‌های حزبی - سرزمین - اقلیت‌ها)</p> <p>حکومت، دولت، حاکمیت، ابزار ادامه حیات حکومت (ترتیب توالی و مرتبه اعتبار حکومت - ارکان حکومت - انواع حکومت - «جهان» پدیده‌ای ژئوپلیتیک - «منطقه» پدیده‌ای ژئوپلیتیک - گروه‌بندی منطقه‌ای و هم‌گرایی منطقه‌ای - اتحادیه کشورهای صحرای افریقا (لیبی) - استفاده از مؤسسات بین المللی برای واقعیت بخشیدن به نظام نوین جهانی - شکل‌های مختلف حکومت - شکل‌ها و عملکردهای متغیر دولت - جغرافیای مقیاس شیوه‌های محلی ساماندهی اجتماعی - جغرافیای سیاسی دولت محلی - چگونگی بررسی دولت - دولت محدود: ظهور دولت و جامعه)</p> <p>فرآیندهای سیاسی (سرچشمه تعارضات سیاسی - چگونگی تئوریزه کردن سیاست - ساختار گرایی - فرهنگ گرایی - تحلیل‌های فرهنگی از سیاست - سیاست شناسی و سیاست‌گذاری عمومی - نونهادگرایی و سیاست‌گذاری عمومی)</p>

آزمون ۲

ردیف	نام درس	مباحث (جغرافیای سیاسی)
۱	زبان انگلیسی	<p>گرامر: وجوه وصفی، گزاره‌های اسمی، نقل قول و گزارش، وجوه سببی، عبارات مقایسه‌ای، ساختار جمله و نکات تکمیلی</p> <p>واژگان: کل فصل مطالعه شود.</p> <p>درک مطلب: کل فصل مطالعه شود</p>
۲	استعداد تحصیلی	<p>کمیتی: حل مسئله و مقایسه‌های کمی از مباحث (مسافت و سرعت-حرکت بر روی دایره-زاویه-هندسه-اشکال-تالس و تشابه-محیط و مساحت-هندسه اشکال فضایی-ساعت-مسائل متفرقه-سوالات هوش).</p> <p>استدلال منطقی: (تقویت استدلال، نتیجه‌گیری از متن-تعیین موضوع متن-مفروض پنهان-استدلال-های مشابه به هم</p> <p>تحلیلی (کل فصل مطالعه شود).</p> <p>درک مطلب: کل فصل مطالعه شود.</p>
دروس تخصصی در سطح کارشناسی شامل:		
۳	روش تحقیق در جغرافیا	<p>ابزارهای اندازه‌گیری و روش های جمع‌آوری داده و اطلاعات (تعریف ابزارهای اندازه‌گیری در تحقیقات علمی-انواع ابزارهای اندازه‌گیری-روایی و پایایی ابزارهای اندازه‌گیری-استاندارد بودن-روایی-اشتباه‌های متداول در کاربرد وسایل اندازه‌گیری استاندارد-پایایی-عملی بودن-اشتباه‌های متداول در جمع‌آوری داده‌ها-اشتباه‌های متداول در به‌کاربردن ابزار آماری-ویژگی داده‌ها و اطلاعات پژوهش علمی-روش های جمع‌آوری اطلاعات پژوهش علمی-روش میدانی-روش کتابخانه‌ای استخراج، طبقه‌بندی و کدبندی داده‌ها و اطلاعات تحقیق (آماده‌سازی داده‌ها-کدگذاری و استخراج داده‌ها-تجزیه و تحلیل داده‌ها-انواع طرح‌های زمینه‌یابی-اشتباه‌های متداول در تحقیق توصیفی-ابزارهای جمع‌آوری اطلاعات در روش زمینه‌یابی-پرسشنامه و اصول کلی تنظیم آن-اشتباه‌های متداول در مطالعات پرسشنامه‌ای-مصاحبه-اشتباه‌های متداول در مطالعات مصاحبه‌ای-مشاهده-اشتباه‌های متداول در مطالعات مشاهده‌ای-پیمایش اینترنتی-گروه‌سنجی-روش تحقیق طولی(تداومی)-انواع تحقیقات طولی-روش تحقیق میدانی-انواع مشاهده میدانی)</p> <p>همبستگی (همبستگی-انواع تحقیقات همبستگی-کاربرد تحقیق همبستگی-تفسیر ضریب همبستگی-شاخص‌های همبستگی-تعدیل ضریب همبستگی-اشتباه‌های متداول در تحقیق همبستگی-مزایا و معایب روش همبستگی)</p>
۴	جغرافیای سیاسی (مبانی و ایران)	<p>بررسی مولفه‌های حکومت از دیدگاه جغرافیایی: (موقعیت سرزمین، ویژگی‌های کشورهای محصور در خشکی، کشورهای محصور در خشکی و حقوق بین‌الملل، کشورهای درون‌گان، کشورهای حایل، موقعیت جغرافیایی و امنیت ملی، واقع شدن در تنگه‌های بین‌المللی، موقعیت نظامی و استراتژیک، موقعیت ژئوپولیتیکی، وضع ناهمواری، جمعیت و ویژگی‌های آن، مردم، ملت، ناسیونالیسم و حکومت‌های ملی، اقلیت، کشورهای چند ملیتی و ناهمسطح، مناطق هسته‌ای، چگونگی انتقال پایتخت‌ها)</p> <p>حکومت در ایران: (ادوار نظم سیاسی در ایران، تحلیل حکومت یا نظام سیاسی از منظر فضایی، ساختار نظام سیاسی در ایران، ویژگی‌های نظام سیاسی جمهوری اسلامی ایران)</p> <p>ساختار سیاسی فضا در ایران: (کانون سیاسی، مرزهای سیاسی ایران، سازمان سیاسی فضا در ایران)</p> <p>سیاست جغرافیایی: (مفاهیم اعتباری، جهان‌پدیده‌ای ژئوپولیتیک)</p> <p>حکومت‌های تک ساخت، پراکندگی حکومت‌های تک ساخت، حکومت‌های فدرال، انواع حکومت‌های فدرال، حکومت‌های ناحیه‌ای</p> <p>مرزهای سیاسی بین‌المللی: (مرزهای خشکی، تعریف مرز، تاریخچه‌ی خطوط مرزی، مراحل مختلف تعیین خط مرزی، انواع مرز، اختلافات مرزی، مرزهای دریایی، چگونگی اندازه‌گیری دریایی سرزمینی، تعیین مرز دریایی بین دو کشور مجاور، هدف توسعه‌ی قلمرو دریایی، صلاحیت ملی در</p>

	<p>مناطق برون ساحلی، تحدید حدود مناطق برون ساحلی بین دولت‌ها، تنگه‌های بین‌المللی، مرزهای هوایی حقوق فضایی) الگوی فضایی قدرت سیاسی و اجرایی در ایران: (الگوهای متداول توزیع قدرت سیاسی و اجرایی، چشم‌انداز تاریخی توزیع فضایی قدرت سیاسی در ایران) سیاسیت جغرافیایی: (منطقه پدیده‌ای ژئوپولیتیک، ژئوپولیتیک پست مدرن، جغرافیای سیاسی دریاها)</p>
دروس تخصصی در سطح کارشناسی ارشد شامل:	
<p style="text-align: center;">۵</p> <p style="text-align: center;">اصول و مفاهیم ژئوپولیتیک</p>	<p>نظریه‌های ژئوپولیتیک (نظریه نظام جهانی) ژئوپولیتیک انتقادی (به سوی ژئوپولیتیک انتقادی - ژئوپولیتیک انتقادی - ژئوپولیتیک انسان محور - مفهوم بازنمایی - چرخه‌های رهبری جهان) تحولات ژئوپولیتیک حاکمیت و فضای مجازی - روش‌شناسی ژئوپولیتیک (مفهوم سازی ژئوپولیتیک اینترنت و فضای مجازی - تبیین جایگاه روش‌های اثباتی و فراتثباتی در مطالعات ژئوپولیتیک - سبک‌های معماری ژئوپولیتیک - ایالات متحده و امپراطوری جدید) ژئوپولیتیک از نگاهی دیگر (چارچوب مفهومی - قرن بیست و یکم و پدیده‌ی ژئواکونومی - خلاصه)</p>
<p style="text-align: center;">۶</p> <p style="text-align: center;">نظریه‌های جغرافیای سیاسی</p>	<p>بررسی مؤلفه‌های حکومت از دیدگاه جغرافیایی (علت وجودی، اندیشه سیاسی و هویت ملی - بررسی مفهوم ایران زمین و نقش آن در علت وجودی دولت ملت ایران - نگاهی به تئوری جامعه مجازی بندیکت اندرسون - ایران در عصر سامانیان - ایران در عصر ترکان - ایران زمین در عصر صفویه - ایران زمین از سقوط صفویه تا ظهور قاجاریه - ایران زمین در عصر قاجار - ایران زمین در عصر مشروطیت - جمعیت و ویژگی‌های آن - پایتخت یا مرکز سیاسی کشور) تحلیل بر جغرافیای سیاسی ایران در جهان اسلام (تحلیل نقش سیاسی ایران در آینده جهان اسلام - جغرافیای سیاسی اطلاعات - رازداری و قدرت - جغرافیای انتخابات - سیستم انتخاباتی و داده‌های انتخاباتی - داده‌های انتخاباتی - نظرسنجی‌ها - مطالعات اجتماعی - شکاف‌های سیاسی و جغرافیایی حمایت از احزاب - انگیزش حاشیه نشینان - دو منطقه حاشیه ای نروژ - انگیزش خلاء سیاسی بر گنلاند در اتریش - انگیزش نواحی حاشیه ای آمریکا - توزیع آراء حزبی - ملی سازی رأی دهی حزبی - ملی سازی نوسانات انتخاباتی - نظام‌های انتخاباتی - سیستم‌های انتخاباتی - روش‌های مطالعه در جغرافیای انتخابات - جغرافیا، انتخابات، نمایندگی و قدرت - ماهیت نواحی انتخاباتی - جغرافیای قدرت - ظهور مجدد شکاف‌های هسته حاشیه - صندوق‌های اخذ رأی به عنوان دموکراسی مستقیم) جغرافیای سیاسی فضای مجازی (تاریخچه فضای مجازی - مفهوم فضای مجازی و فضای جغرافیایی - تعاریف فضای مجازی - تفاوت‌های فضای مجازی و جغرافیایی - شهر مجازی - پروژه مطالعات شهر مجازی تهران - شاخصه‌های مؤلفه سیاست در جغرافیای سیاسی - شاخص‌های فضا در جغرافیای سیاسی - دینامیسم فضا و سیاست - تأثیر متقابل سیاست و فضا - بازنمایی مفهوم ملت در فضای مجازی - مفهوم جهانی شدن - مفهوم ملت در سیر فرآیند جهانی شدن - مفهوم ملت در فضای مجازی - رابطه مفهوم ملت مجازی با هویت - چالش‌ها و چشم‌اندازهای امنیت در فضای مجازی - اهمیت و ضرورت امنیت در فضای مجازی - چالش‌ها و موانع اساسی فراروی امنیت در فضای مجازی و اینترنت - راه کارها و اقدامات مؤثر بر امنیت فضای مجازی و اینترنت - فرهنگ سیاسی، فضا و سیاست - فرهنگ سیاسی - ویژگی شهروند الکترونیک - مزایای الکترونیکی بودن - حقوق شهروندی در محیط اینترنت - نقض حقوق شهروندان در فضای مجازی) بخش تکمیلی جغرافیای سیاسی سیاست سرزمین و مکان (قلمرو خواهی انسان - قلمرو خواهی و تکامل اجتماعی - تحولات حکومت - نقش حکومت در سازماندهی فضای درونی کشور - بعد بین‌المللی) محل‌گرایی (ناحیه و مکان سیاسی - نظام‌های حکومتی مدیریت سیاسی فضا - تمرکز و عدم تمرکز در نظام سیاسی - دولت و حکومت ملی) منطقه‌گرایی (تعریف و مفهوم سازه منطقه‌ای - سیر تکوین نظام منطقه‌ای - کالبد فضایی - جغرافیایی نظام منطقه‌ای - تفاوت سازه‌های آب پایه و خشکی پایه - فرآیند شکل‌گیری نظام منطقه‌ای - ویژگی‌های سازه منطقه‌ای - شاخصه‌های کلی یک نظام منطقه‌ای - سازمان بین‌المللی</p>

طبقه‌بندی سازمان‌ها بر اساس کارکرد طبقه‌بندی سازمان‌های بین‌المللی بر اساس نوع کنترل)
جغرافیای سیاسی دریاها (بررسی وضعیت حقوقی - مرزهای دریایی - منطقه نظارت - منطقه
انحصاری - اقتصادی - منطقه آبهای آزاد - قلمرو بستر دریا - منطقه میراث مشترک بشریت -
تنگه‌ها)
بررسی ژئوپلیتیک (مراحل ژئوپلیتیک مدرن - ژئوپلیتیک جهان گرایانه - ساختار و تئوری
ژئوپلیتیکی - عناصر ژئوپلیتیکی - سطوح ساختاری - دولت‌های ملی - سطوح قدرت ملی - کشورها
و مناطق مدخل - قدرت و نظریه‌های ژئوپلیتیک - قدرت ملی)
ماهیت و مفهوم ژئوپلیتیک (تحول ژئوپلیتیک - سیر تحول اندیشه و گفتمان در ژئوپلیتیک -
ژئوپلیتیک طبیعت‌گرا - ژئوپلیتیک پسانوگرا - گرایش‌های موضوعی در ژئوپلیتیک - مفاهیم
اساسی در ژئوپلیتیک - ساختار روابط ژئوپلیتیکی - سنت ژئوپلیتیک)

در آزمون‌های جامع کلیه مباحث گنجانده خواهد شد.